

Respons

Tadsjikistan: Homofili

Problemstilling/spørsmål:

- Er homofile i Tadsjikistan utsatt for overgrep pga. sin seksuelle legning?

Homofiles situasjon i Tadsjikistan

Landinfo gjennomgått flere rapporter på nettet og har i tillegg innhentet en kommentar fra en kilde som gjennom flere år har jobbet med Sentral-Asia og menneskerettighetsspørsmål.

Homoseksuelle handlinger mellom menn ble ansett som en kriminell handling i Sovjetunionen og strafferammen var opp til fem års fengsel. Av de sentralasiatiske landene har både Kasakhstan, Kirgisistan og Tadsjikistan opphevet denne straffebestemmelsen i sine nasjonale lovverk. Tadsjikistan opphevet straffebestemmelsen i 1998 (Radio Free Europe 2005).

Seksuelt samkvem mellom kvinner har aldri vært nevnt i tadsjikisk lovverk (Svenska Utrikesdepartementet 2008). Lesbiske kvinner ble tidligere ofte sendt til psykiatriske institusjoner i sovjettiden, og også pr i dag er deres situasjon vanskelig (Radio Free Europe 2005).

Ifølge Radio Free Europe er det kun homofile i Kasakhstan og i Kirgisistan som hevder at deres situasjon har bedret seg til tross for at straffebestemmelsen er opphevet. Der blir de homofile møtt med relativt tolerante holdninger sammenlignet med situasjonen i nabolandene. De homofile har også egne klubber og møtesteder. I Tadsjikistan sies det ingenting om at situasjonen har blitt bedre. Majoriteten av homofile i Tadsjikistan skjuler sin seksuelle legning til tross for at homofili ikke lenger er straffbart (Radio Free Europe 2005). Ifølge en rapport fra svensk utenriksstjeneste er homofile, biseksuelle og transvestitter ikke sosialt akseptert i Tadsjikistan. Personer som velger å åpent vise sin homofile legning kan risikere trakasseringer fra omgivelsene (Svenska Utrikesdepartementet 2008).

Ifølge en artikkel fra FNs nyhets- og analysetjeneste, Integrated Regional Information Networks (IRIN), er det vanskelig å fremme de homofiles rettigheter i Tadsjikistan (IRIN News 2004). Det henvises til tradisjonelle islamske verdier i samfunnet og en generell intoleranse mot homofili. Artikkelen tar for seg en undersøkelse gjort av en lokal NGO kalt "Legal Support for Youth", hvor folks holdninger til homofili skulle kartlegges. Resultatet var

Respons Tadsjikistan: Homofili

at befolkningen generelt hadde en svært negativ holdning til homofile. Også denne undersøkelsen viste at majoriteten av de homofile i Tadsjikistan har behov for å holde sin seksuelle legning skjult. En av dem som er intervjuet i artikkelen opplyser at ingen i Tadsjikistan vil innrømme sin homofile legning. Politiet er kjent for trakasseringer overfor homofile, og det fortelles også om metoder der politiet presser homofile til å avsløre andre personers homofile legning. Mange homofile er redde for å bli avslørt overfor familien sin. Homofili så vel som spørsmål knyttet til HIV/AIDS er tabuområde i samfunnet. Siden 1991 og fram til 2004 ble det registrert 228 tilfeller av HIV/AIDS i landet, hovedsakelig menn. Ifølge helsearbeidere i landet er det reelle tallet mellom 3 000 og 5 000 tilfeller (IRIN 2004). Den muntlige kilden Landinfo har vært i kontakt med opplyser at han er kjent med at homofile er en stigmatisert gruppe, men har ikke detaljopplysninger utover dette.

Referanser

Skriftlige kilder:

- IRIN News (2004, 21 July). Tajikistan: Gay rights fail uphill struggle. *IRIN News*. Tilgjengelig fra: <http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=24445> [lastet ned 02.02.2009]
- Radio Free Europe (2005, 20 January). Central Asia: Gays Say Tolerance Improving, but Still Long Way to Go. *Radio Free Europe*. Tilgjengelig fra <http://www.glapn.org/sodomylaws/world/kazakhstan/kznews001.htm> [lastet ned 02.02.2009]
- Svenska Utrikesdepartementet (2008, 27. mars). *Mänskliga rättigheter i Tadzjikistan 2007*. Stockholm: Svenska Utrikesdepartementet. Tilgjengelig via Migrationsverket Landinformationsenheten (LIFOS) <http://www.migrationsverket.se/include/lifos/dokument/www/080415204.pdf> lastet ned 04.02.2009]

Muntlige kilder:

- Representant for internasjonal organisasjon. Telefonsamtale 13. januar 2009.